

Fit-Tribunal tal-Konsumatur

CCT 88/22/MM

Marcelle Borg Grech

Vs

Charles Agius

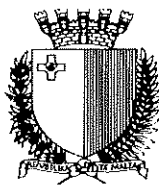
Illum, 17 ta' Jannar 2024

It-Tribunal

Ra l-avviz tar-rikorrent ipprezentat fit-13 ta' Gunju 2022 fejn talbet is-somma ta' elfejn u erbghin ewro (€2040), rappreżentanti disa' mitt ewro (€900) l-prezz imhallas għal madum li jrid jinxtara għall-ħitan, tlett mitt ewro (€300) depożitu mħallas lill-intimat, tmenin ewro (€80) biex tingieb *skip*, disgħin ewro (€90) spiza tal-perit, disgħin ewro (€90) biex jitella l-madum, ħamsin ewro (€50) biex jitkisser il-madum, u ħames mija u tletin ewro (€530) spejjeż biex jitneħħa l-madum imwahħal ħazin.

Ra illi l-intimat, ma ġiex notifikat bl-avviz tat-talba u tas-smiegħ, u għalhekk dan it-Tribunal awtorizza n-notifka bil-proċedura "tal-affissjoni", li tfisser notifika a tenur tal-Artikolu 187(3) tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili (Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta).

F'dan l-istadju, it-Tribunal sjjer jagħmel referenza għal dak li ntqal mil-Qorti tal-Appell fil-kawża **Three Barrels Ltd. v. Schembri et**, deciza fit-13 ta' Lulju, 2001, dwar il-ħtieġa li l-

MALTA

proċedura kontemplata fl-Artikolu 187(3) tigi segwita rigorożament: *“Dan l-artikolu jimponi tassattivament minimu ta’ tlett elementi biex jigi assigurat in-notifika ta’ att bil-proċedura hekk imsejjha “tal-pubblikazzjoni” jew “ta’ l-affissjoni”. (a) Il-Qorti tista’ tordna li notifika ssir billi titwahhal kopja ta’ l-att fil-post fil-belt jew fid-distrett fejn soltu jitwahhlu l-atti uffiċjali; (b) illi dik l-iskrittura jew att jinhargu fil-qosor fil-Gazzetta; (c) illi l-iskrittura jew att jinhargu f’gurnal ta’ kuljum, wiehed jew aktar minn wiehed, skond kif il-Qorti tiddeciedi. Dawn it-tlett modalitajiet kif l-iskrittura jew l-att kellhom jingiebu a konjizzjoni tal-persuna notifikanda kellhom jigu attwati t-tlieta flimkien, u f’dan ir-rigward il-konguntiv “u” ghandu jinghata l-piz shih tieghu. Ma’ dawn it-tlett rekwiziti ghan-notifika valida permezz ta’ din il-proċedura kellu jizdied rekwizit ieħor, ukoll mehtieg ad validitatem, “meta jkun possibbli jekk il-post ta’ residenza jkun maghruf”, illi titwahhal kopja ta’ l-iskrittura jew att mal-bieb ta’ dik ir-residenza. Jekk ma jigix provat illi jkun sar dak li l-ligi tesigi bhala minimu ghal notifika valida fit-termini tas-subinciz 3 ta’ l-artikolu 187, tali notifika kellha titqies li kienet irritwali u bla effett fil-ligi.”*

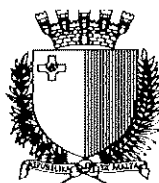
It-Tribunal jinnota li l-proċedura giet segwita u saru avvizi fil-Gazetta tal-Gvern fis-17 ta’ April 203 u avviż fil-gazetta ‘Times of Malta’ fl-14 ta’ April 2023. Ghalhekk ghal effetti kollha tal-ligi, il-konvenut gie notifikat bil-proċedura kontemplata fl-Artikolu 187(3).

Ra l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Sema x-xhieda bil-gurament.

Ikkunsidra

Illi r-rikorrenti ikkummissjonat lill-intimat sabiex jibdel il-kamra tal-banju billi jaqla’ l-madam li kien hemm u jwahhal madam gdid. Ghal dan il-ghan sar ftehim bil-miktub datat 28 ta’ Frar 2022 għall-prezz miftiehem ta’ elf u sitt mitt ewro (€1,600) li minnhom ir-rikorrenti laħqet hallset tlett mitt ewro (€300) bhala depożitu.

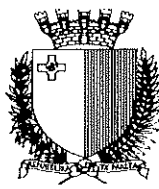
MALTA

Ir-rikorrenti tispjega li sa mill-bidu, l-intimat qabbad haddiema minghajr esperjenza u bdew jaghmlu xoghol hazin u ta' spiss bdew icemplulu biex jigi jara b'ghajnejgh u jiehu l-mizuri rimedjali. Illi l-intimat iffirma dikjarazzjoni datata 15 ta' Marzu 2023 li dawn il-haddiema kienu kompetenti u li kien jqieghad jaghmel tajjeb ghal dawn il-haddiema. Illi wara li twahhal il-madum il-gdid, irrizulta li dan ma kienx sar skont is-sengha u l-arti tant li l-perit Randolph Nicholas Bartoli ddikjara li tali madum kien imwahhal b'mod perikoluż u rrakomanda li jinqala' u jitwahhal mill-gdid skont l-aqwa prassi fl-industrija.

It-Tribunal jinnota li minkejja li l-intimat gie notifikat bil-procedura tal-affissjoni huwa baqa' kontumaci.

Illi fuq tema legali, l-Qorti tal-Appell Superjuri) fil-kawza fl-ismijiet **Noel Calleja et v. Middle Sea Valletta Life Assurance**, deciza fid-29 ta' Jannar 2005 inghad "*L-istitut tal-kontumacija huwa msejjes fuq il-presuppost li l-imharrek, bin-nuqqas tieghu li jwiegeb ghax-xilja u t-talba da parti tal-attrici, ikun wera dispett lejn is-sejha ghall-Qorti biex jidher quddiemha, liema dispett il-ligi thares lejh bhala ghemil li jisthoqqlu piena – dik li ma jkunx jista' jindahal fit-tressiq ta' provi billi dan jammonta ghal forma ta' dizordni soċjali. Maż-zmien il-qradi Maltin iddecidew li r-rigorozita` tal-procedura ghandha tigi mitigata fis-sens li fejn il-Qorti tkun sodisfatta li ma kien hemm ebda nuqqas volut min naha tal-persuna mharrka li jista' jammonta ghall-htija, m'ghandu jkun hemm l-ebda diffikulta` li l-kontumacija titqies bhala wahda gustifikata. Di fatti l-gurisprudenza interpretattiva stabbiliet certu fatturi li jirrendu l-kontumacija mhux gustifikabbli. Dawn huma fil-każ li l-kontumacija: kienet volontarja jew kolpuza; jew priva minn kawza gusta; jew mankanza ta' impediment legittimu da parti tal-imharrek li kien pogga lill-istess fl-impossibilita` jew f'diffikulta` gravi li jipprezenta n-nota tal-eccezzjonijiet tieghu; jew ma kienx każ ta' zball invincibbli.*"

Illi fis-sentenza fl-ismijiet **Market Handle Limited (C-49546) vs. Fahrenheit Freight Forwarders Co. Limited (C – 17421); Elaine Sant Galea u Alfa Company Limited**

MALTA

deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fit-12 ta' Jannar 2012, ingħad li *“Illi l-prinċipji li jirregolaw jekk il-kontumaċja hijiex bi htija jew le, ġew għadd ta' drabi mfissra u elenkati. Il-prinċipji huma li: (a) il-kontumaċja mhix ġustifikata jekk kienet volontarja; (b) jew jekk kienet kolpuża; (ċ) li jeħtieġ li biex tkun ġustifikata tiġi murija raġuni ġusta għas-sudisfazzjon tal-Qorti; (d) liema raġuni ġusta trid tissarra f'impediment legittimu; (e) li tali impediment irid ikun indipendenti mir-rieda tal-persuna kontumaċi; minbarra dan, (f) sabiex żball ikun meqjus bħala impediment legittimu, irid ikun żball invincibbli b'mod li (g) l-impediment legittimu li jzomm lill-parti milli tressaq id-difiza tagħha jrid ikun dak li bnadi oħra ssejjaħ bħala una necessita' impellente di chiamata ad altri doveri imprescindibili; u (h) li l-impossibilita' li l-imħarrek jikkontesta t-talba jew li jidher għas-subizzjoni trid tkun gravi u fiżika jew, f'ċirkostanzi eċċezzjonali biss, waħda morali”*. (Ara wkoll App. Ċiv: 12.12.1975 fil-kawża fl-imsijiet **Paul Grixti vs Direttur tax-Xoghlijiet Pubbliċi**; u l-kawża fl-ismijiet **Joseph Naudi Montaldo noe vs Emmanuel Xuereb** deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fis-27 ta' Frar 1995).

Illi fil-kawża fl-ismijiet **Beacom vs Spiteri Staines** deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fid-9 ta' Diċembru 1993 (Kollez. Vol: LXXVII.iii.195) ingħad *“Illi sa minn dejjem, il-Qrati tagħna qiesu li jagħmlu differenza bejn il-kontumaċja b'tort u dik ġustifikabbli. Huma ssoktaw b'din il-linja wkoll sa dawn l-aħħar żminijiet u għarfu u fessru bejn dik il-parti mħarrka li turi disinterest assolut u l-oħra li turi kull fehma li tikkontesta l-kawża u li ma laħqitx għamlet dan jew ma laħqitx użat il-mezzi li tagħtiha l-liġi għal raġuni li ma kinitx tahti għaliha*. (Ara wkoll il-kawża fl-ismijiet **Francis Cutajar et vs Mariano Farrugia et** deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili tal-5 ta' Mejju 2011).

Ikkunsidra

Illi t-Tribunal jinnota li l-verzjoni tar-rikorrenti hija plawsibbli u fin-nuqqas ta' kontestazzjoni mill-intimat ma jarax għaliex m'għandux jagħddi biex jilqa' t-talba.

Illi f'dan il-kaz, la darba huwa pacifiku li r-relazzjoni bejn il-partijiet kienet wahda ta' appalt u mhux ta' bejgh u dan ghaliex jinvolvi obbligazzjoni "*di facere*" fuq dik "*di dare*" ("**International Tentage Textiles Industries Limited vs Andreas Gerdes**" (A.I.C. – 22 ta' Gunju 2005); "**Aplan Limited vs Emmanuel Bajada**" (A.I.C. (PS) – 27 ta' Novembru 2009), u allura dak li huwa mportanti u relevanti huwa jekk ix-xoghol sarx kif pattwit, u/jew skond is-sengha u l-arti, u dan indipendentement mill-allegata approvazzjoni jew certifikazzjoni tax-xoghol, ghaliex fl-ahhar mill-ahhar dak li l-appaltatur huwa

Illi dan it-Tribunal ihoss li mill-provi prodotti jirrizulta li x-xoghol ma huwiex skond is-sengha u l-arti u dan peress li l-madum irid jinqala u jerga jsir mill-gdid u dan anki kif iccerifika l-perit Randolph Nicholas Bartoli.

Ghalhekk it-Tribunal der jaghddi biex jilqa' t-talba rikorrenti.

DECIDE

Ghal motivi senjalati dan it-Tribunal qed tilqa' t-talba tar-rikorrenti u konsegwentement wara li qies ic-cirkostanzi kollha u ra d-dokumenti kollha esebiti, it-Tribunal qed jordna lill-intimata ihallas lir-rikorrenti s-somma ta' elfejn u erbgħin ewro (€2040) fi żmien gimgha mil llum.

L-ispejjez ta' din is-sentenza jithallsu mill-intimat.

Avv. Dr Martha Mifsud

Arbitru